

FERRAN FRAUCA

Actor

“Verdaguer és brutal, és un Bach de la poesia catalana”

JORDI CARRERAS

Al desembre es va estrenar al teatre L'Atlàntida de Vic el musical *Verdaguer, ombres i maduixes*, que ahir es va presentar al Teatre Romea i que es podrà veure fins diumenge a Barcelona. L'òpera rock sobre Jacint Verdaguer va ser musicada per Arnau Tordera, d'Obeses, i els seus amics Pep Paré i Pere Tió –que van ser professors seus de llengua i literatura catalana– van escollir els poemes i en van fer les adaptacions. L'espectacle va rebre crítiques excel·lents i un entusiasme unànim. Per a les noves representacions s'hi ha afegit una cançó i s'hi han fet alguns petits ajustaments. Tordera interpreta el jove Cinto; i Ferran Frauca, el Verdaguer madur, savi i desenganyat després de les patacades de la vida. L'actor gironí, amb una llarga trajectòria a *El Talleret de Salt*, *Dagoll Dagom* i *Quartetto Da Cinque*, entre d'altres, recorda la vida del mossèn i poeta de Folgueroles i sobretot l'amor per la Roser, el seu amor de joventut, de qui va estar profundament enamorat.

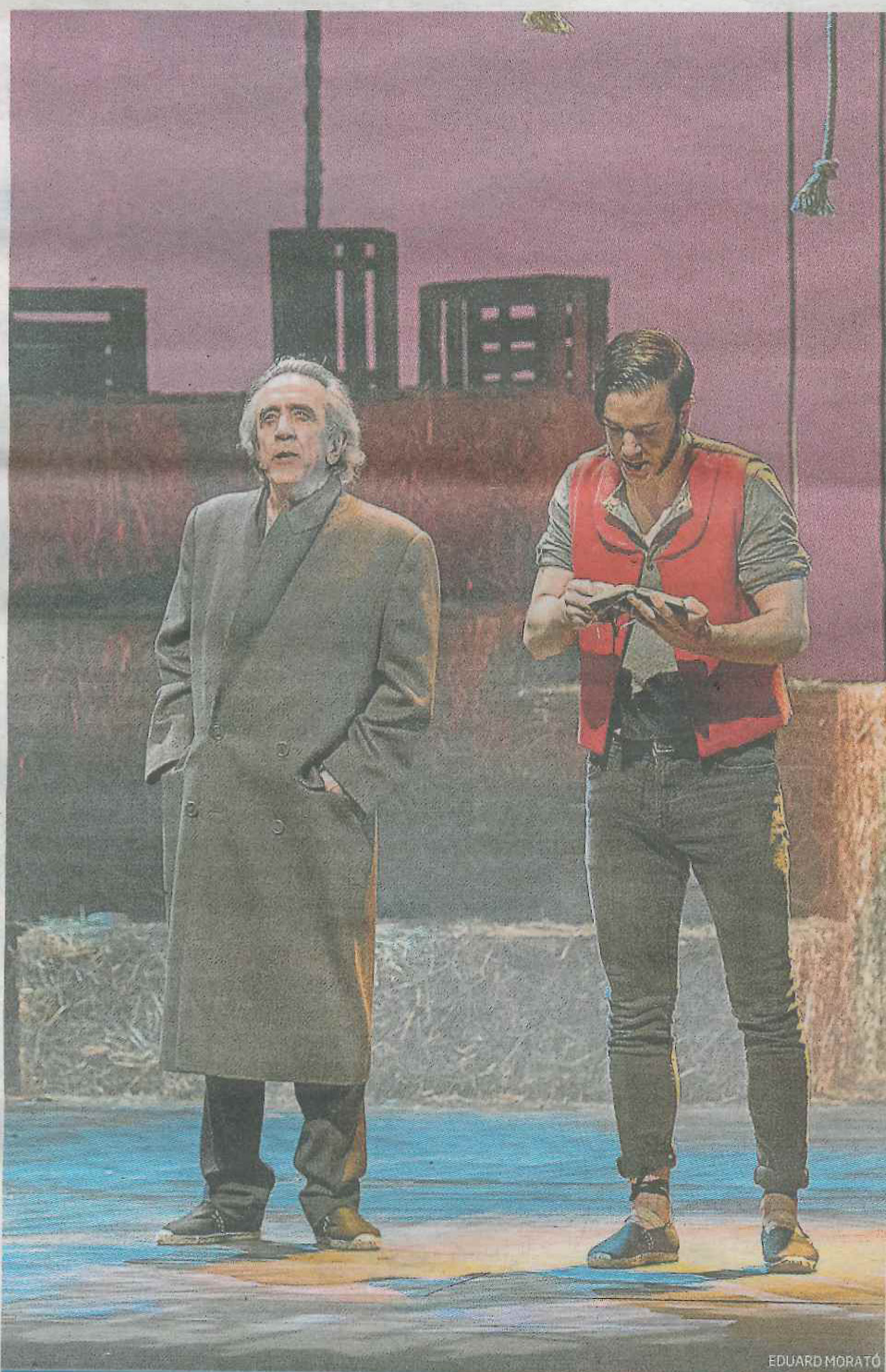
Verdaguer va decidir deixar un amor terrenal per fer una vida més elevada? No se sap si va anar així. El que sí que se sap és que vint anys després de la seva mort, en una biga de la casa on va viure s'hi van trobar una sèrie de poemes, que segur que en aquella època eren impubli-cables perquè tothom havia de passar per l'Església per publicar i sobretot els capellans. Eren poemes totalment amorosos que expressaven els seus sentiments cap a la Roser del mas d'Heures. Tenia uns sentiments amorosos molt elevats i purs. Va dignificar i va fer immortal l'amor que sentia per ella, encara que mai es va concretar.

Coneixia Verdaguer abans de posar-se en aquesta obra?

En absolut. Tenia la imatge del Verdaguer amb barretina dels bitllets de 500 pessetes, sabia que tenia una estàtua al passeig de Sant Joan de Barcelona, i que és qui té més carrers dedicats a Catalunya. Però hi ha tot un altre vessant de poeta romàntic. A mi els romàntics no m'acaben d'agradar, però reconec que aquí l'apassionament dels romàntics es manifesta de manera brutal. Estic molt xocat per la figura, la vida i l'entusiasme d'aquest home. Trobo que és brutal. Si el comparéssim amb un músic diria que és un Bach, un Bach de la poesia catalana.

L'espectacle ara es representa a Barcelona i després voltarà. Quina impressió en va treure, després de l'estrena?

M'ha sorprès molt. Quan tens una cosa així, el que sempre acaba dirigint-te és el públic. Pots haver estat tres mesos assajant però no saps què arribarà i què no, no saps què farà riure i què farà plorar.

EDUARD MORATO

“Avui la gent no s'agafa la veu com un instrument sinó com un mitjà de llum. El fet musical no el treballen com ho fa un instrumentista. Tothom creu que pot triomfar però el camí és poc rigorós”

T'ho imagines però no en tens ni idea, i llavors t'emportes moltes sorpreses. Una van ser els silencis. Dec portar unes tres o quatre mil funcions i t'asseguro que els silencis són molt més recompensadors que els aplaudiments. Quan estàs cantant a l'escenari una cosa que saps que té substància, veus que tens el públic agafat i el vas portant... Aquesta sensació és molt potent. En les dues funcions de l'estrena, tot el teatre estava dret aplaudint,

i això no es compra. La sensació va ser que la gent s'havia emocionat, i en això els textos de Verdaguer hi tenen molt a veure, perquè diuen coses molt potents.

¿L'espectacle és un recorregut per la vida de Verdaguer?

No ben bé, més aviat és sobre un moment concret de la seva vida. És la història d'un Verdaguer jove amb un poemari molt ric, un vessant que segurament no coneixen

molts verdaguerians. L'Arnau Tordera, amb aquesta base tan bona de llibret, ha fet una música excel·lent. Trobo que és un gran músic, un gran compositor, i un gran amant de la música en general. Ja se'l coneix però penso que en sentirem a parlar molt.

Vostè té una llarga trajectòria en el món dels musicals. ¿Creu que ara viuen un bon moment, millor que altres temps? Potser sí però es viu tan malament com sempre. La gent del teatre no hem tingut mai cap bona època, no recordo que mai poguéssim dir “Ara sí que anem bé!” Estem igual que sempre, el que sí que hi ha és molt jovent amb moltes ganes d'experimentar. L'Oh happy day, etc. Però així com nosaltres no vam tenir cap mestratge, crec que ara els mestratges que hi ha no són de gaire qualitat. Hi ha molta gent que canta però penso que ho fan malament. Tothom té dret a cantar com li doni la gana, només faltaria, però sembla que tothom pot arribar a l'ofici i no és així. Es creen moltes expectatives, sembla que hi hagi un futur per perseguir, allò de “Si vols, hi arribaràs”, però el camí és molt poc rigorós. Quan veus com estan preparats la gent de fora, i ho compares amb la d'aquí, que es pensen que ho estan, veus que encara hi ha molta diferència.

A què es refereix exactament, als cors, als grups o individualment?

Una mica a tots. Vaig estar molts anys estudiant clarinet. Al principi tots em sonaven igual, ara no. Sé veure quan un sona bé, quan un clarinetista en treu tot el suc. Ha millorat la meua percepció. Sents Cecilia Bartoli i veus que es pren la veu com un instrument. Però la gent avui no s'agafa la veu com un instrument sinó com un mitjà de llum. El fet musical no es treballa, com sí que ho fa un *cellista* o un oboè. Escoltes Sabina i penses que si algú li hagués ensenyat a cantar seria igualment un bon poeta i no cantaria d'una manera tan desastrosa. Sembla que hi ha d'haver aquella estètica d'haver baixat a l'infern, i has de tenir una veu trencada, cosa que a mi em sembla absolutament equivocada. Si algú li hagués ensenyat mínimament com funciona la veu com a instrument... Perquè al cap i a la fi és un instrument de vent. Sembla una collonada però no ho és. Faig molts cursos i explico: si et donen una flauta, saps que has de bufar perquè soni, però en canvi amb la veu no tenim aquesta sensació, que necessita aire per sonar i que, a més, el necessita sempre. Això no l'hi han explicat a en Sabina però tampoc a en Tom Waits, ni a en Joe Cocker, ni a d'altres. Són gent que no poden cantar quatre dies seguits perquè es trenquen la veu, es fan mal. A vegades sento gent com canta i em fa mal perquè sé que s'estan fent mal.